

Oglas, priposlana itd. tiskaju i računaju se na temelju običnog cienika ili po dogovoru.

Narice... predbrojbu, oglase itd. saj je se napuštanicom ili požnicom pošt. štedionice u Beču na administraciju ista u Pulu.

Kod naručbe valja točno označiti ime, prezime i najbliže poštu predbrojnika.

Tko lis na vrieme ne primi, neka to javi odgovarivaču u otvorenom pismu, za koji se ne plaća poštarnica, ako se izvana napiše »Reklamacija.«

Čekovnog računa br. 847.849.

Telefon tiskare br. 38.

Ugovorni urednik i izdavatelj Jerko J. Mahulja.

U nakladi tiskare Laginja i dr. u Puli ulica Giulia 1.

Izlazi svakog četvrtka
o podne.

Netiskani dopisi se ne vraćaju
ne pođijsani ni tiskaju, a
ne traženim se primaju.

Predplata sa poštarnom stojil
10 K u obče, 1 K nagodinu
ili K 5-10, odnosno K 2-50 na
pol godine.

Izvan carevine više poštarnica.
Plaća i utužuje se u Puli.

Pojedini broj stoji ro h, za
ostali za h, koli u Puli toli
izvan iste.

Uredništvo i uprava nalazi se
u »Tiskari Laginja i dr. via
Giulia br. 1, kamo neka se
naslovjuju sva pisma i predplata.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

Stogom rastu mire stvari, a nedugo sve počekavše. Naroda poslov a

Priznanje izpitu položenih i stečenih
diploma na hrvatskom sveučilištu u
Zagrebu.

Kako je austrijskim Slavenima težko doći do svojih prava, zajamčenih im u državnim temeljnim zakonima, pokazuje nam najbolje pitanje o ravnopravnosti hrvatskog sveučilišta u Zagrebu sa ostalim austrijskim sveučilištima. Za sveučilištne djake iz Istre i Dalmacije slušat će pitanje bilo ustanovljeno, da mogu to sveučilište polaziti, izpite polagati, ali nakon poslednjeg izpitu moraju se podvrgti posebnom izpitu i pred posebnom komisijom u Beču iz onih predmeta, koje se ne predaju na sveučilištu u Zagrebu. Na taj je način naša omladina izložena novim mukama i novim troškovima postojeće već na hrvatskom sveučilištu odnosnim propisima zadovoljila. Kolika je muka svršenom pravniku sa tri državna izpita, eventualno odlikom položenih, podati se u Beč i podvrgti se novom izpitu i velikim troškovima. To isto vredi i za one naše pravnike, koji su stekli na hrvatskom sveučilištu doktorski diplom te ga moraju popuniti ili nastaviti cirali na kojem austrijskom sveučilištu ako se žele primjerice posvetiti odvjetničkom zvanju.

Hrvatski zastupnici iz Istre i Dalmacije, te njihovi drugovi iz Primorja, Kranjske itd. na carevinskom vietu uzele u svoj program kao jednu od glavnih tečaka konačnu rješiteljstvo pitanja t.j. ispostavljanje posvećenja ravnopravnosti hrvatskog sveučilišta sa austrijskim sveučilištima. Naši sveučilištarci izjavile su na svojim skupštinama i sastancima već toliko puta za ravnopravnost našeg sveučilišta, da im se nemoga poreći da nisu i oni sa svoje strane učinili sve što im bijase moguće a da se zadovolji želi i oправdanom zahtjevu svega hrvatskog naroda.

Naši su nasuprot zastupnicima u Beču i privatno i javno stavljali vlasti taj narodni zahtjev pred oči i neima tako rekuća govoru u parlamentu ni pogovoru sa predstavnicima vlade u kojem se nebi tražilo podpunu ravnopravnosti hrvatskog sveučilišta u Zagrebu. Kad su se tako pojedini ministri, osobito ministri bogostovlja i nastave izvinjavali time, da valja ponajprije na hrvatskom sveučilištu maknuti zaprke, traženoj ravnopravnosti, da se imade noime tamo ustrojiti manjkajuće profesorske stolice za one pravne nauke, koje se tobož u Zagrebu ne predaje, polazili su naši zastupnici poslednjih godina po jedan i više puta u Zagreb i tamo vičući predstavnicima profesorskog zboru i sa odajućim muževima hrvatske vlade a da se tobožno zaprke odstrani.

U Zagrebu nadjuje se svaki put pripraviti u profesorskem zboru, tali kod zemaljske vlade zadovoljiti svim zahtjevima austrijske vlade. Pošto ne postoje dake na strani hrvatskih školskih oblasti, nego im su akademici iz Istre i Dalmacije, tamo u neprijazni i prkos austrijskim

vlada, koje su načelno protivne svakom zahtjevu slavenih naroda u pitanju najviših učenih zavoda.

Neprestanim zahtjevima hrvatskih za stupnika u Beču našla se je austrijska vlada pružila, da potrazi novu izliku pod kojom bi se rješitu pitanja o ravnopravnosti hrvatskog sveučilišta određeno na predviđeno vrijeme. Došla je na mjeru misao da se ustroji kod prizivnog suda u Zagru posebna izpitna komisija, sastoeća od visokih sudbenih, upravnih i finansijskih, pred kojom bi hrvatski i slovenski pravnici iz Istre i Dalmacije polagali drugi i treći državni izpit. Time je htjelo izbjegi nemiloj stisci, u kojoj se je tada nalazila. Nu naši zastupnici njele dose na takav ljepljivo navedi vlasti težke načelo sa predavanjima i izpitima na sve svoje razloge, ponajljubljiv taj, sto se u takovom privremenom rješitom pitanje o ravnopravnosti hrvatskog sveučilišta određeno na nedogledno doba.

Tečajem ovoga ljeta kad se je sastao sadasući državni sabor prvi put stupili su naši zastupnici opet sa svojim zahtjevima pred ministra predsjednikom baruna Gaučića i ministra bogostovlja i nastave grofa Štúrkha. Vec se je činilo, da će ovaj put biti sretniji. Stavilo im se je naime u izgled, da će austrijska vlada priznati valjanost izpita, položenih u Zagrebu, ako hrvatska vlada ustroji na sveučilištu nekoje obvezno potrebile profesorske stolice, naši što je bila vec prije hrvatska vlada privolila. Ali i te su nado brzo razaplute. Bišvi ministar bogostovlja i nastave grof Stúrk promjenio je u tom obziru svoje nazore kao ministar predsjednik. To je austrijskih južnih Slavena, koji teže za tim jasno razvidno iz njegova odgovora na našeg sveučilišta, marljivose naši akademici, da u načelu postoji želja da se sastoj, da u načelu postoji želja da se pronadje forma, kako bi se to stanje zamjenilo s drugim, koje bi bolje odgovaralo našim interesima. Sto se tice znanstvene vrijednosti zagrebačkog sveučilišta, ne postoji nikakova zapreka njezinoj podpunoj ravnopravnosti. Zagrebačkom se sveučilištu u znanstvenom pogledu ne može ništa prigoviti. Sto se tice tečnih državnih vrednosti, to se mora, ako ove imade rješiti u Austriji, urediti na tom sveučilištu takove ustanove, koje će biti jamstvo, da će austrijski djaci stecati takovo znanje i pravnički disciplina, kakovo oni trebaju u Austriji. Forma, kako da se sa strane

Austrije vrši pri tom njen zakonski upit, nije još nadnjena. U izjavi ministra predsjednika našim zastupnicima profesorskog zboru i sa odajućim muževima hrvatske vlade a da se tobožno zaprke odstrani.

U Zagrebu nadjuje se svaki put pripraviti u profesorskem zboru, tali kod zemaljske vlade zadovoljiti svim zahtjevima austrijske vlade. Pošto ne postoje dake na strani hrvatskih školskih oblasti, nego im su akademici iz Istre i Dalmacije, tamo u neprijazni i prkos austrijskim

sležbi u Austriji, te bi se radi toga morali podvenci novum izpitu iz onih nauka, koji se ne predavaju na sveučilištu u Zagrebu.

Priznanjem o podpunoj valjanosti i vrijednosti hrvatskog sveučilišta, te o njegovom dobrom znanstvenom glasu izkazao je ministar predsjednik doduze netraženu pravnu načinu sveučilištu, ali njegov odgovor glede nauka, koji se predaje u Zagrebu i koji su navodno potrebni za hrvatske djake iz Istre i Dalmacije nije bio isčitan ni vjerodostojan. Hrvatsko hrvatski zastupnici nemoju je poslednjih godina u svim predavanjima i izmješanju raznih predmetova obziru na pravno zakonomarstvo u Austriji toliko, da se je skoro posve izjedno na takav ljepljivo navedi vlasti težke načelo sa predavanjima i izpitima na sve svoje razloge, ponajljubljiv taj, sto se u takovom privremenom rješitom pitanje o ravnopravnosti hrvatskog sveučilišta određeno na nedogledno doba.

U tom su smislu odgovor u istom odobrujući ministru predsjedniku naši zastupnici predsjedniku baruna Gaučiću i ministru bogostovlja i nastave grofu Štúrkmu. Vec se je činilo, da će ovaj put biti sretniji. Stavilo im se je naime u izgled, da će austrijska vlada priznati valjanost izpita, položenih u Zagrebu, ako hrvatska vlada ustroji na sveučilištu nekoje obvezno potrebile profesorske stolice. Obje su pristupe smatrali i se je prešlo na

Zast. Janovec govorio je samo česki o potrebanu naroda u južnoj Českoj.

Zast. Schilinger pobijao je nekadašnje govorere gretce Štúrkha i ministra Zaleskoga u pogledu uvoza argentinskog mesa.

Njemački zastupnik Riedler iz sjeverne Česke govorio je o velikoj nevolji, koja vladi u sjevernoj Českoj braneci seljake od prigovora kao da bi oni krive bili potstjećujući skupoci.

Zast. Dr. Lecher prešetao je ozbiljno sve predloge užera proti skupoci izjaviv se proti ovu tužak sladara u našu monetarnu. Prigovora vlasti sto je zauzela u pogledu uvoza argentinskog mesa stanovite ugarske vlade.

Tijekom govornika Slovenac Hladnik govorio proti uvozu argentinskog mesa jer da bi tako avio umiro domace marygojstvo. Glasovati će on i njegovi istomičeni nesamo proti uvozu argentinskog mesa nego također i proti uvozu živog blaga iz balkanskih zemalja.

Socijalista Winter kao glavni govornik za uvoz argentinskog mesa prigovorio je ministru predsjedniku grofu Štúrkiku koji da izvije austrijske interese Ugarskoj za vrijdu u isto vrijeme.

Zatim su govorili izvestile i manjine te politički i strančarski težnja austrijske i madarske vlade. Obje su pristupe smatrali i se je prešlo na

glasovanje.

Predlog Rennerov, da je austrijske vladi po postojecim ugovorima slobodno sa mostalno odlučivati o uvozu argentinskog mesa, bio je prihvacen velikom većinom.

Drugi predlog Rennerov, kojim se pozvalo vlasti, da prekne svaki pregovor s Ugarskom i da dozvoli neograničeni uvoz argentinskog mesa, odbijen je 268 proti 189 glasova.

Odbijen je i predlog Waberov — sa 263 proti 214 glasova — da vlada dozvoli uvoz prekomorskog mesa, ako tomu nema velinarski zapreka.

Sa 230 proti 214 glasova odbijen je i predlog Jerabeka, da vlada dozvoli uvoz prekomorskog mesa, jer da Ugarska nema točnu prava prigovarati.

Prihvjen je predlog Steinhausa, sa 259 proti 183 glasa, da vlada dozvoli prama potrebi ograničeni uvoz argentinskog mesa iz balkanskih zemalja.

Proti svim ovim predlozima glasovali su sti Slovenci i pravaši iz Dalmacije, koji su u njihovom klubu, dočim ostali zastupnici iz Dalmacije glasovale za sve predloze, bilo za uvoz argentinskog mesa bilo za uvoz mesa iz Srbije i Crne Gore.

Prihvjeni su još predlozi za podizanje domaćega marygojstva, za uvoz saharne proti skupoci cukara, za dozvolu klana i deranja vlastite maryje seljacima, itd. svih predlozi prikazani preko ove rasprave: Blašković, Kadetka i Ivčević, upuceni su odberu proti skupoci na tvrđe.

Zatim je sjednica zatvorena uz živo pozivanje i prigovaranje izpadku vlastog predstavnika.

Iz carevinskog vijeća.

U Beču dne 25. novembra 1911. U sjednici od dne 21. e. m. predstavio je ministar predsjednik grof Štúrkove nove ministre i to ministra finančnoga Dr. Zaleskoga, ministra poljoprivrede Dr. Brata i ministra za Galiciju g. Dlugozca.

Razprava o skopoci.

U sjednicama carevinskoga vijeća od dne 21. i 22. o m. nastavljena je i svedena razprava o skopoci, koja se vec dugo vukla u odnosnom odboru. Govorili su među ostalim zastupnici Dr. Ičterić, Jas. Šešelj, Schilinger, Riedler i Secher te dva generala govornika Hlađnik i Winter. Čas Dr. Ičterić tužio se je na vlasti što je uvoz u gospodarsku teretu Dalmacije i u poti do iste te izgradnje vlasti u vlasti.

U poti do iste te izgradnje vlasti u vlasti.

Glasovanje o mjerama proti skupoci mesa.

Dva tri mjeseca sila se je govorilo i pisalo proti skupoci, osobito proti skupoci mesa. Radi nje bilo je i žestokih okrsaja između c. kr. vlaste i socijalno demokratskih zastupnika, te okrsaja između naučnih množina puka i c. kr. redarstva. U zastupničkoj kući, što u podpunoj stoji u odnosnom odbrunu, razpravljalo se je o njoj od 5. listopada do 22. studenoga. Ovoga posljednjega dana glasovalo se je o predlozima što su jih postavili razni zastupnici sa svrhom, da se snizi cijena mesu.

Najprije bili su prihvaćeni predlozi, kojima je zastupnička kuća izrekla svoje uverenje, da može odlučiti austrijska vlast, nepitajući ugarske vlade, da li i otkud, i kada i koliko mesa se ima uvesti u kraljestva i zemlje zastupane u carevinskom vijeću.

Predlozi, da se pozove vlada, da prihvati uvoz prekomorskoga, argentinskoga mesa, koliko se hoće i kada se hoće, bili su zabačeni; a bio je prihvaćen predlog, kojim se poziva vlada, da se prema potrebi pobrine za uvoz mesa iz Argentinije, omedženjem vremenom i množinom.

Predlog, da se dozvoli slobodan uvoz govedje živine, žive peradi, i mesa iz Ruske, bio je zabačen. Tako i predlog da se dade slobodan uvoz živoga blaga iz Srbije. Usuprot bio je prihvaćen predlog, da se vlada pobrine za uvoz mesa prema potrebi iz balkanskih država, i da se bez omedženja dozvoli uvoz mesa iz Srbije, uz uvjet, da ova dada polakšću za austrijsku industriju.

Bili su primljeni takodje predlozi, da vlada poduzme mјere i dade sredstva za podizanje domaćeg govedarstva, kao i za gojenje svinja, ovaca i koza. Isto tako i predlog, da vlada povede akciju, kako da pomogne narodu na selima, a da ne pogine od glada.

To bi bio u kratko rečeno uspjeh svih razprava, u kojim su si stali jedni proti drugim zastupnicima gradova osobito socijalni demokrati i seoski zastupnici. I jedni i drugi uvidjeli su tečajem razprave, da nije onako kako su si predstavljali, saznali su koješta što nisu znali. Mnogi gradski zastupnici su se n. pr. uverili, da narodu na selima ne ideba tako dobro kašto su to oni mislili.

Uvoz i izvoz živoga i zaklanoga blaga je slobodan nezamo između svih kraljevstava i pokrajina ove polovice monarhije, nego takodjer iz Ugarske, iz Hrvatske i Slavonije, iz Bosne i Hercegovine, zato da su zdravi krajevi iz kojih dolazi živo ili zaklano meso. U samoj n. pr. Stajerskoj ima prilično mnogo i dosta jesućoga svakojakog meseta. Ima ga i u Hrvatskoj i Slavoniji, i u Bosni i Hercegovini, pa u Ugarskoj, samo nesmaju trgovci sa živinom, i mesari, zahtijevati previsoke dobitke. U koliko nedostaje mesa u samoj monarhiji, može se ga, al samo mesa, usazati stanovniku množinu iz Srbije, a tako i iz drugih balkanskih država. Sad se vlada poziva, da udesi sve tako, da se ga uzmognе uvažati i vite, pa prema potrebi i iz Argentinije. Uvoza živoga blaga nedovoljava se iz drugih država radi toga što među blagom vladaju često bolesti, pak bi se to lako urukle i u našim krajevima, kad bi bilo slobodno uvažati živo blago. Veterinarske mјere nebi bile kadre toga zaprincipi.

Pogled po Primorju.

Puljsko-rovinjski kotar:

Talijansko frizo radi naše nemarosti. Poticanje našeg naroda u

svim krajevima, gdje naš narod dodje u doticaj s Talijanima, nije prestalo ni dan danas ako i ne već u onoj velikoj mjeri kako je to bivalo u prošlosti. To poticanje osobito se opaža i brzo napreduje u gradovima, gdje prevladjuje talijanski jezik: dokle što ne potalijanci škole prisilno, to potalijanci gradovi s nemara našega naroda. Ovo potonje pak je mnogo pogibeljnije od prvoga. U gradove n. pr. u Pulu doselilo se tekom vremena toliko našeg naroda iz svih hrvatskih i slovenskih zemalja, da isti sačinjavaju dve trećine ciekolupnog pučanstva grada Pule po redu, dok po osjećaju sačinjavamo sada neznačnu većinu, ali ako bude to tako isto i dalje doći ćemo brzo u takovu manjinu, da ćemo se moći ikad više prividnuli. Sve to dolazi pak od tuda, što naš element u Puli sam svojom krivnjom pada time, da neće ih ne znade svoju djecu uzgojiti u svom materinskom jeziku. Čim se koja naša obitelj naseli u Pulu i počne razumjevati i natucati koju talijansku riječ začene odmah sa svojom djecom govoriti talijanski, koja kad pođrastu ne samo da ne razumiju ni riječ jezika svog oca i matere nego još se i srame tog jezika, dajući taj jezik grde i psuju u voz, to još i srame se svojih roditelja za to, što su slavenskog porekla. To sve takvimi roditeljima ne služi nimalo na čast, već na veliku sramotu!

Talijani pak uvidjuju dobro i saini, da je velika većina pučanstva u gradu Puli potalijančena, te svi ti su sinovi slavenog plemena. Da to donekle prikriju i ispričaju, hvastaju se bahato, da je to moralno nastali naravnim procesom, jer Pula je tako talijanski grad, da se svi naseđenici moraju u njemu „asimilirati“ sa autohtonim talijanskim življem, da taj talijanski rival „assorbira“ svaki drugi izvan naseđenog naroda. To su te dvije talijanske fraze „asimilacija“ i „assorbicija“, kojima se Talijani rado nabacuju u svakoj prigodi, kad hoće da prikaže to veliko talijanstvo grada Pule.

Da to Talijani čine krivi smo u prvom redu mi sami, naša nemarnost i nehaj, zbog kojih sami padamo u ždrielo naših najvećih protivnika, tajče i bacajući pod noge svoj vlastiti jezik, što je velika sramota i rak-rana nasa. Posljedice svega toga vidjamo i čutimo dobro svaki dan ne samo u tome što mnogi i mnogi naši suplemenjaci služe i rade za svad narodnog neprijatelja a proti vlastilom rodu i braći svojoj, nego čujemo često kako se djeca rugaju svojim vlastitim roditeljima sa „ščavom“ i „ščavom“ a kadkad se dogadjaju gori, da tako krivnjom roditelja odgojene djece opsuju oču i majci sve sto nura da bude svakou najdraže: rod i jezik.

Eto, to smo ponovno htjeli staviti pred oči svim našim suplemenjcima, kako gradno grieši i krivo rade svojim vlastilom porodom, kad ga odgajaju u tudjinskom duhu, govoret snijeme tudjim jezikom. To neka svi nasi dobro promozgaju i u to se duboko zatimis, pak će doći k sebi i uviditi, kakva velika sramota pada njima sa nama na obrez, koji ovdje u Puli sa svojom djecom govore talijanski. Imade da pače tako blezgavih roditelja, koji su svojom djecom u kući govorile talijanski a djecu talju u njemačko škole; da postlige i da djeca postanu blezgave, te nezradu govoriti nikako, to ne treba dokazivali. To su pravi stvari ili pol gica pol misa.

Zato treba, da svu Slavenu nastanjenju u Puli i svadje drugdje, govore sa svojom djecom u kući i na ulici jedino svaki sa svojim narodnim jezikom: druge jezike, gdje je to od potrebe naučiti će dicte u školi i u praktičnom životu vrlo lako, kad bude dobro uzgojen u svom materinskom jeziku. Zato i juči škole u materinskom jeziku, u koje prejedini roditelji osobito u počeku treba da talju svoju

ziku, ali najprije je dužnost svih nas, da svoju djecu naučimo i uzgojimo u svojem narodnom jeziku!

Mikulaševa večer. Javila se našem pošt. občinstvu, da će „Sokol“ proslaviti tradicionalnu „Mikulaševu večer“ u subotu dane 9. decembra t. g. — Program „Mikulaševa“ priobit će u budućem broju.

Za Družbu. Da počaste uspomenu majke g. Vojske Šalju za Družbu po K 2 gg. Zvon. Gjurin i J. M.

Promaknuće. Upravitelj pripravnice kod drž. njezin. gimnazije u Puli g. Berno Bekar promaknut je u VIII. činov. razred. Čestitamo!

Rodoljubna svača u Medulinu. Prigodom vjenčanja Ruže Lorencon sa Josipom Demarin u Medulinu, sakupilo se na predlog debelog kuma Dra. I. Zuconca medju svacom za Družbu K 30 — Novac predan je blagajniku medulinski podržnice.

Užasna nesreća na moru. — 60 ljudi potopljeni. Proši petak 24. t. mjes. oko 4 sata u jutro u visim Rovinju plavio je talij. parobrod „Romagna“ iz Ravenne put Trsta, krcat većinom rižom. Uslijed velikih valova od jugovine najdenom se „Romagna“ prevrhol na bok, narušio voden i za kratku vrijeme potonuo. Putnici i mornari bili su od nastalog vira povučeni u morsku dubljinu. Utoplilo se 60 ljudi, od kojih 13 mornara s prvim kapetanom i 47 putnika. Spasilo se 7 mornara i drogi kapetan te jedan putnik sa pobjedničkim smjećem Ercole Savorani vlastnik kavare Fabris u Trstu, koji su na maloj ladjici parobroda lutali 3 sata po otvorenom moru.

U 7:30 plavio je na desel mletača od Rovinja Lilloyov parobrod „Tirol“. Kapetan video je sa mesta znakove za pomoć, koje je davala jedna barka pana ljudi. Parobrod je zaplovio prema barki, te je spasio ljudi i odveo ih u Trst.

Nesreća se dogodila u 3 i pol sati u jutro i tuko, da se tovar riješi svalio na jednu stranu, uslijed česa se brod nagnuo zahtavio vodu te potonuo. Kako spasenici pripovijedaju, trudili su se mornari preko jedan sat sa premještanjem tereta da naravnju brod, ali bilo sve uzalud po radi velikih valova, koji su brod bacaliamo tamo.

Lošinjski kotar:

Iz Malog Lošinja. Kultura nautičara. Ima ovdje u Bodavi astronomski opseruatorij (zvjezdarnica), koji je prije bio vlasništvo Srbina Gopčevića, a sada je u posjedu nekog Nijemca, ali je zatvoren, dok je nadzor kako se gleda, vlasnik povjerio ravnatelju ovdje je nautičke, valjda dok se ne nadje kupac opseruatorija. Ove se je dane dogodilo nesto, što ne baca baš najljepše svijetlo na odgoj nautičara, a niti na disciplinu, koja vlada u toj školi pod mudrom upravom ravnatelja Čosića. Onaj dogodaj dokazuje, da se neko koji djeci ne ponauči onako, kako bi se od njih punim pravom isčekivalo, dopade možemo ustvrditi, da se nekoj upravo divljacki ponasaju. Eto što se je dogodilo. Po bijelom se danu trojice ili četveroica dječaka ušvika u pomenuti opseruatorij, te taj razderate neke važne astronomiske karte, ostelite veliki dolekoroz i namiješte još drugog kvara. Kohko se znade, bili su to djaci viših tečajeva! Počinjena teška cijeni se na tisuću kruna. Bez komentara! Dostoj da se takva što ne bi dogodjalo, kad bi pod ravnateljem Čosićem bilo netko viteška, ali o tom nema govora, pa ero učina dječki, koji potpadaju pod kazneni zakon. Te tvrdjedinu ne te ni najmanje smetati slavoručku kliku, da i nadalje prikazuju ovu školu kao „modello di scuola“.

Gradom te glaz, da su nekoj djaci po-

digli tužbu na sudu proti jednom od svojih profesora radi utrjede poštenja. Prosit gosp. ravnatelju!

Ispod Osorčice. Rijetko kada iznasmimo jade, što nas biju tamo iz našega centra Lošinja, ali ne za to, što bi bili sada snosljiviji, nego što nekada. Podaleko smo od njega, i rijetko zalazimo tamo, a kad već moramo da tamo podjedno ne dođe nam vremena, da sve malo potanje pregledamo. Zadnji smo put ipak kojesta zapazili, te smo se na svoje oči uverili, da je samu istinu ono, što nam ljudi kažu, pa ćemo evo nešto da napišemo onima na rovas, koje to ide. Dužnost nas je tjerala k poreznom uredu. Pol satu izgubili smo, god nadjosmo ulaz u taj c. kr. ured, jer jedini mu natpis „i. r. istriz d'imposte“ nijesmo razumjeli. Čim nogom stupimo u hodnik, oči nam stanu o razne pribijene papirnate plohe pod noslovom „Kundmachung“ i „Notificazione“, ali ih ne razumjesmo. Iz znatiželje ih preletimo okom, te pod brazdom zapazimo nekakav „corrigere“, a podpisani pod taj ispravak neki Abba. Odmah smo tako saznačili pod njim je sjer Abba reći, puna željna stupisimo k uredu. Slični smo se dasto svojim jezikom, ali uzalud nam bila sva muka, jer gosp. kasir Abba samo nešto muča, ali sto, to bi možda on jedini znao. Zagrebli nas je u dno sreća, kad dusimo toga gospodina, kako lomaće jezikom nesto, a inače se svakom prigodom izrugava našim ljudima kojekakvim smješnicama, kao „varilo co, ei vuol esser ščiavo e non sa partar il ščavo.“) Već smo gotovo bili zadovoljni, da smo u ovom sandžakatu, te htjeđemo da propitamo tog vrijednog činovnika za junačko zdravlje, ali se uzdržimo i uvjersimo, da je istinita ona „da se k nam salje, što drugdje ne uspije“. Ipak mislimo, da bismo imali pravo isčekivati od jednog činovnika sve drugo, ali ne uvrijedje.

Odvraćat ćemo od sada, ali ne uvrijedima, već činjenicama iznosači svaku nepravdu u javnost — dolazila ona bilo od koje strane. Dobro znamo, koje nam pravo daje zakon, pa ćemo da podnosimo povrijede, što ih počinja jedan c. kr. blagajnik poreznu uredu ili njegove više oblasti. Poznato nam je, da se u dežavnoj stampaniji općene odredbe i zakoni stamponi u svim priznatim jezicima, ali ako gosp. Abba surdi hrvatski jezik, to može da si drugdje traži mjesto, (n. pr. u Tripolisu. Op. Slag.) mi ga ne trebamo i ne trepimo u našim uredima ljudi, koji ne poznaju našeg jezika. Gledi pak naši ščiavo tražili bismo još drugovje zadovoljstve, kad ne bismo bili uvjereni, da „vrana vranji oči ne iskapa.“

Unije 23. 11. 1911. Unije napreduju općenit je govor, budući na svakom kotaču vidis same novosti. Dvije škole, 2 zabilješke „Družbina“ i „Legino“. Oba zabilješka otvorena su u godine Drugobitno, da djeci u onom duhu odgaja, kako ce onaj jezik, koji svako dijete u Unijama od inačice svoje jedino čuje: ljubi i stuje. Legino da odnarođuje i stvara onakve ljude, koji će na svoj jezik, koji su s magjentom i likicom usisali, pljavati! Ovo je zbilja kultura XX. vijeka! Našim „talijanima“ nije bilo draga, što i mi imademo svoje zabilješke, koje smo otvorili dobivši pri-vremenu dozvolu, ita kako je bio lokal pregleđan po hrvatsku nadzorniku i kartu u redu nadjen, budući je kuta skoro nova. A lokal 9 m dug 5', širok 3', visok na 7 protora, stukran odgoro i odgora. Ali na slavni anticni dočasno je za tu pregleđivanja.

* Na ovo opozorenje c. kr. dečan i dr. dr. Štrbač u Rovinju je da vidimo 1. dek. L. 2. i uređeno 2. decembra 1911.

menu dozvolu, te brže bolje telefonirao načelniku a ovaj brzim skokom na Kapetanat, a g. Salata na Namjestništvo, gdje svi svećano protestiraju protiv otvorenja. Sviđa si možemo čestitati, kad nas se i ovakove persone boje. Pa će još koji reći, da nas „župan“ nije velika persona, kad ona za sve tajne Kapetanata znade. Dva su mjeseca moralu proti dok je došla ta dozvola. Došla je ako i kasno, na sramotu i žalost naših „tolijana“ in capo „župana“. Po lednjem malo „Legino“ zabavite. Ono je smješteno u jednoj staroj kući. Soba je sama visoka samo $2\frac{1}{2}$ m. a sruha 2 prozora. Odozgo je štukirana, a odozdo nije. Ispod te sobice u kojoj je zabavite se — po njihovu govorenju — 45 djece, nalazi se „loš“; mlin za mjeđe maslina. Sada će upravo poteti vrijeme, kad će se miljeti maslina puna dva mjeseca. Nefreba biti nikakvi specijalisti u higiji, da uvidi stetnost po zdravlje. Kao vodom kuha, vatra se loži, puši se itd. i sav taj „majčišći zrak“ prolaziti će kroz daske — jer nije štukirano, u samu sobu, a nejaka će djeca morati disati taj „zrak“. I to je sve pregledao c. k. kol. liječnik neki Benevegna, i našao sasmašno za školu. Da se nebi koji razbijajo glavu, kako se to može složiti sa školskim zakonom o higiji! To ćemo mu reći, da je ovo novi zakon, koji nosi ime „lex Benevegna-Cleva“. Radi ovakvog shvaćanja higijene, glas se je ovoj dvojici tako rasio svijetom, da su prvi u tenu za Nobelovu nagradu. O c. k. higijeničari, da je to hrvatsko zabavite, ali biste vukili paragrafe van!

Kad smo kod g. Dr. Cleva, općinskog liječnika, recimo i o njemu koju riječ. Uvije doprinosažu za občinskog liječnika za god. 720 kruna, prema tomu bi se očekivalo da će općina narediti liječniku, da vrati svoju službu na zadovoljstvo podobčinara. No g. liječnik uzimlje to komodnost! Svagdje je običaj, da liječnik imade predjene dane, kad polazi u koje mjesto, da se ljudi prema tomu znaju i ravnati. Je druguda uobičajeno, to kad nas mora biti svakako protivno. Gospodin dobitnik kad ga volja. S ovine ne ćemo reći, da on ne dolazi svakog mjeseca jedan put. Dolazi, ali za njegov dolazak obično malo i znade. Koliko bi puta čovjek zvao i liječnika, ali nije znao, da je bio. Dodje učeno parobrodom poslije podne, koji ga za, te on obavi recimo najviše u 1 sat, nikad skoro toliko ne stoji, svoj posao selu, koje broji preko 900 duša!

(Svršit će se).

Voloski kotar:

Stupovi talijanstva u Lovranu. Kod znaju i djeca, da je danasnje talijanstvo u Lovranu samo na površju, neka talijanska „patina“ i to nipošto u stvari samomikle, nego umjetno izvana stvarene. Prvi račetnici togta talijanstva su izrodjeni Hrvati i Slovenci, koji se bave sto za mito što iz pukosa u horbu u vlaslitom narodu. Imena njihova žive u narodu u crnoj usponimenti, a se neće tako lako izbrisati. Danas izjavuju umjetno talijanstvo u Lovranu u pojedinici, budući doteplusi i doklaci, da bi za nove svakomu službi. I ti se neukon i zavedenom mladeži, koja zaboravila na majčino inilje i koja ma toliko moralne sile, da bi se svojih vrijeđnih včećelja i zavodnika određila. Te novopečeni Talijani privedu su uno i ne nekakvu zabavu kad koji su sudje i osmje drojice trojice doklaci.

Učitelj, Bihet, Kastelhet, Matki (os 15 godina najveći Hrvati) Medju njima i takovi, koji bi danas i tali, da im nisu Hrvati do gospodarstva i kruga pomogli. Te zahvalnosti nose ske škole, koja se uva osnovati i obvez-

danu u prvih redovih talijansku zastavu u Lovranu.

Na takovih eto stupovih počiva danas talijanstvo Lovrana, koje će odnijeti prvi jači vjetar narodne svijesti i odlučnosti. Naši istomisljenici u lepoj našoj Liburniji nebi imati nikada s voda pustiti rođubno nastojanje narodnih pravaka u Lovranu, proglašito pak požrtvovni rad naše tamošnje mladeži, koja podnosi težko onu umjetno unešenu talijansku patinu.

Koncerat „Nada“ u Matuljima. Narodna čitaonica „Nada“ u Matuljima — občina Kastav — priredjuje na Stjepanje dne 26. decembra t. g. koncerat s plesom u dvorani „Narodnog Doma“ u Miheticih. Razpored zabave priobčit će se pravodobno.

Pazinski kotar:

Poziv na redovitu glavnu godišnju skupštinsku podružnicu družbe Sv. Ćirila i Metoda za Istru, koja će se obdržavati 3. decembra t. g. u 3 sata poslije podne u kući g. Jakova Buretić na Boljunkom polju sa slijedećim dnevnim redom:

1. Pozdrav predsjednika.
2. Izvješće tajnika.
3. Izvješće blagajnika.
4. Izbor odbora.
5. Slučajni predlozi.

Koparski kotar:

Iz Ročn. Roditeljski sastanak. Dne 19. o. m. obdržavao se u ovdješnjem hrvatskom roditeljski sastanak. Toga je dana kisa upravo ljevala, te se bilo hojati da se sastanak neće moći obdržavati. No začudo došlo je toliko naroda, da se napunila veća školska soba, a kad bi vrijeme bilo povoljnije, bilo bi ga toliko, da nikačko ne bi mogao stati u školskim prostorijama. Sastanak je otvorio ovdješnji nadučitelj Liceul razloživ narodu svrhu i važnost ovakih sastanaka. Na to je govorio prof. Novljani o temi „škola i dom“. Njegova krasna izvadjanja, koja su od početka do kraja proteta vjerskim i moralnim duhom, narod je kć zapanjem slušao te d' srca povlađivao. Iza sastanka, otvorio se i lijevo i desno: Takove „redike“ poste u Roču nije bilo. Pri koncu sastanka govorio preč. g. prodekan Ružićka pozvav prisutne, da i činom pokazu, da su shvatili g. predavaoca, a učenit će to, ako se pri ugađanju svoje djece budu držali nauka što su ih danas čuti. Sastanak je zaključio nadučitelj Liceul zahvalivši se narodu što su govornike tako pomirivo slušali, a svojim povlađivanjem pokazali su, da će se i u praksi držati ovih hlepeli nauka. Preporuči im napokon, da se i u buduce, kad ih se pozove na ovakav sastanak, vojnojno odazovu.

Razne primorske vesti.

Izpravak. U zadnjem broju javili smo, da je dnešnji starini dverski savjetnik gosp. Anton vitez Klodić slavio 70 godišnjecu svoga života, što nam valja izpraviti tako da je slavio 76 godišnjecu.

Imenovanje. Računarski asistent kod c. k. finansijskog vlastitštva u Trstu gosp. Ivan Bolomec rodom iz Vrbnika na otoku Krku, imenovan je encijalom Čestitamo!

Društvo slovenskih profesora imat će svoju glavnu skupštinu dne 20. decembra 1911 u 10 sati prve podne u Labinu. Eventualne zamisljene prijedloge prijavit će posmeno odboru barem tjedna dana preje (§ 11, 4. državne pravne).

Učitlo-Metodski ples u Trstu. Savremenska i hrvatska mladina u Trstu će se obratovati edictu, koji će buduće podeliti tradicionalni ples u korut hrvatski predstaviti da im nisu Hrvati do gospodarstva i kruga pomogli. Te zahvalnosti nose ske škole, koja se uva osnovati i obvez-

skih škola u Trstu, koje već postoje. Ove je godine odbor sastavljen ovako: predsjednik dr. I. M. Čok (Slovenac), podpredsjednik dr. Em. Kvekić (Srbin), tajnici gg. Slavoj Dumanik i Vinko Vlahović, blagajnici dr. Josip Giacomi (Hrvati) i g. Vl. Traorec (Slovenac).

Promocija. U subotu dne 25. o. m. bio je na sveučilištu u Gracu promoviran na čast doktora prava naš vrli prijatelj g. Ivan Antončić, Veloselac. Srdačno čestitamo i živio dr. Ivo Antončić!

Vjesnik hrvatskog pripomoćnog društva u Beču. Prinili su i jubilarni broj „Vjesnika“, koji u ovogodišnjoj opremi zaslužuje svaku pažnju, te preporučamo redoljubima to hrvatsko humanitarno društvo u Beču, koje podjomaže našu omladinu na visokim školama.

Popust na vozarinu. Ministarstvo trgovine naložilo je parobredarskim društvima: „Austrijski Loyd“, „Dalmatia“, „Ragusea“, „Istria-Trieste“, „Austro-hrvatsko“, koja uživaju državnu podršku, da imadu prevažati sa popustom od 50% krmu i strelju za blago, kumpir, zeleninu (povrće) pažul, grapi i leću pod uvjetom ako se radi o prevozu takove hrane bar za jedan vagun težine, koja je opredijeljena za obćine i gospodarske zadruge (kulturna vilen) Istre i Dalmacije. Ovu odluku imade požurili c. kr. političko poglavarnstvo.

Ovaj popust vrijedi do kraja juna 1912.

A što austrijska vlada čini sa Ungaro-Croatom, koja ovom magjarskom društvu daje bogatu subvenciju, zasto nije njoj naložila da i ona vozi uz popust? Ako nešto novac pada magjaronima u zdrijevo neka ga bar doneki odsluže!

Talijansko-turski rat. Glavna je karakteristika sadašnjega sladija turko-talijanskoga rata — neodlučnost. Što će biti ništa se ne zna. Iz samog Tripolisa ne dolaze nikakve vijesti o većim sukobima. Izvještaji se ograničuju na to, da su Turci vidjeli Talijane tu i tu, a Talijani opteđeni su vijekom turske i arapske čete tamo i tamo. — O operacijama Talijana kod Dardanele javljaju se protivuriečne vijesti. S jedne strane, iz talijanskih izvorajavlja, da će talijanska mornarica blokirati Dardanele, pa da će tako različite vlasti, u vlastitom interesu, biti prinuđene maknuti se i djelovati na portu, da pri znade svršenu činjenicu aneksije Tripolisa i da sklopi mir. Međutim drugi listovijavljaju, da pomorska akcija Italije još ne predstoji. Sve, što Italija čini jest to, da ona u Egejskom moru vrši samo strogu policijsku službu. No ipak, kako je i prirodno, bez obzira na ove vijesti, Turška u Dardanelima nastavlja pripremama za obranu. — Gledate intervencije vlasti javlju se, da za sada nema nikakova izgleda da bi se tursko-talijanski konflikt mogao ukloniti kakovom intervencijom za mir.

Za naše marvogojce! Često se čuje pritužba kod naših težaka, da je pripravljanje hrane za krmad na otvorenim ognjištima dosta sporo a s obzirom na gorivo sto se potrosi, veoma skupo.

Nije čudo, da su razni spekulativni ljudi došli na misao, da stvore praktičnije sprave za pripravljanje hrane. No do uža inje doba nije nikemu posređeno, da priraviti spravu, koja bi u tom obziru posvesna odgovarala.

Po nekud su počeli kotlove obzidavati. Tim je bio posao prijedno olakšan. No sa svim tim nijesu se te sprave ni izdaleka mogle injeriti sa danasnjim spravama. Bilo je još sve primitivno i nepraktično. Dioničko društvo „Alfa“ Separator u Beču XII. Wienerbergstrasse 31, počelo je pre nekoliko godina izradjivati jedan novi tip kotlova takozvanih brzoparičkih „Alfa“ za patenje hrane za marvu i krmad. S tim brzoparičnicima postiglo se je najviše, što se je u obzir do danas postiglo. i teško da se i u buduću bude našla sprava, koja bi sa praktičnost i sa malih troškova kod pripravljanja prekorila taj parionik.

Brzoparičnik „Alfa“ spari krmu, za to je ona mnogo tečnija i zdravija nego

kuhana, a buduće da je parionik tako udjen, da se kruha spari u pol sata, prisvoji se dakako mnogo na gorivo, pa se već tog obzira dobro isplaćuje svakomu težaku. U zadnje se je vrieme podjelo i kod naših brzoparičnika „Alfa“ i ed dana u dan dobiva više prijatelja. Zanimljivo je za njih postalo općenito pa su proprijetari za njih vazda tešča. Da bude u interesentima posluženo, preporučamo svakomu, koji se zanima za brzoparičnik, da se neka obrati na dioničko društvo „Alfa“ Separator u Beč XII. Wienerbergstrasse 31 ili pak na njegovog zastupnika Ivana Župančića u Buzetu, koji daje svakomu redrazsješnjenja u tomu smislu.

Poziv

na treću izvanrednu skupštinu Gospodarskog trgovackog društva u Blažičima, registrane zadruge na ograničeno jamčenje koja će se obdržavati dne 10. prosinca o.g. u 3^v, s. po podne u društvenih prostorijah uz ovaj

Dnevni red:

1. Pročitanje zapisnika zadnje glavne skupštine.
2. Promjena §. 3. i 17. društvenih pravila.
3. Eventualni predlozi.

Blažići, dne 25. studenog 1911.

Upravni odbor.

Br. 1451

Oglas natječaja.

Olvara se natječaj za mjesto občinskog liječnika u Mošćenicama, sa poreznim občinama Kakuc, Kraj, Draga, Bersec i Martinica, sa godišnjom placom od K 1600 i sa pristojbama, koje će se ustanoviti sa samim liječnikom. Natjecatelji treba da poznaju hrvatski i talijanski jezik i dekuži austrijsko državljanstvo. Molbe imaju se podnijeti na ovo občinsko glavarstvo do 31. decembra 1911.

OBČINSKO GLAVARSTVO.

Mošćenice, dne 27. novembra 1911.

Naćelnik: Perstek v. r.

Poziv

Na izvanrednu glavnu skupštinu Gospodarsko-trgovackog društva u Zametu koja će se obdržavati dne 10. decembra 1911. u 3 i pol sata posle podne u prostorijama društva „Sloga“ u Zametu.

Dnevni red:

1. Pročitanje zapisnika zadnje glavne skupštine.
2. Promjene §. 3. i 17. društvenih pravila.
3. Eventualni predlozi.

Zamet, dne 24 studenoga 1911.

Uprava.

Najizvrsnije i najbolje tambure pravi i razaslijte

Prva sisačka tvornica tambura

J. STJEPUŠIN,

SISAK (Hrvatska).

Odlikovana na Parizkoj izložbi 1900.

te na Međunarodnoj izložbi 1906.

Osim tambura i skladiba za

tambure imade razna glazbala,

kao: gusle, citare, gitare,

mandoline, harmonike

okarina itd., za koje se

čarje poseban cijenik na

nikama.

Feliki
Ilustrirani
cijenik čarje
svakom
franku
badaru.

U istoj tvornici izlazi strukovni tamburistički majčnik, pod naslovom „Tamburica“, koji donosi uz pouku i krasne tamburiste skladbe, a stoji na godinu samo 8 kruna.

tako uče
se već iz
nju težku
kod nas
dana na
jednostavno
svojim sva
nike, du
ro. Alta
čase 31,
a Župan
u rado

spodar-
načeljih,
mčenje,
sinca o.
h pro-
glavne
ih pra-
bor.

inskog
n ob-
i Mar-
600 i
iti sa
da
ckca-
imaju
arslvo

11.
r.
meli
cem-
odne
u
glav-
enih

1.
a.
ure
ura
1. 1900
a za
abala,
tare,
liko
je se
ik sa

ki
van-
dale
mo
1
ra-
ces-
i uz
go-

Pozor!

Br. 4687.

Raspis natječaja.

Raspisuje se ovime natječaj na treće sistemizirano mjesto općinskog pisarnika ili kanceliste, koji će biti dodjeljen upravnom vijeću porezne općine Pazin, sa godišnjom plaćom od K 1800.—, plativim antcipatno u jednakim mjesecnim obročima, i sa pravom na mirovinu po lagoraničnog pravilnika i službenе pragmatike te po lag zemaljskog zakona od 12. 8. 1907. br. 42 l. z. z.

Molitelji na ovo mjesto moraju dokazati, a) da su svršili sa dobrim uspjehom najmanje pučku školu te da su prakticirali sa dobrim uspjehom barem tri godine u jednom općinskom uredu Istrre ili u uredu koje druge javne vlasti ili kod c. kr. bilježnika ili kod odvjetnika, b) da poznaju u pismu i govoru hrvatski i talijanski jezik, c) da su austrijski državljanji, d) da su stari barem 20 godina, e) da su fizično zdravi i f) da su neporočna glasa i ponašanja. Molbe imaju se podnesti potpisom do 10. decembra t. g. inclusive. PAZIN, dne 14. novembra 1911.

Glavarstvo općine

Glavar općine:
Dr. Kurelić.

Gospodja

koja drži do zdrave njegu kože, osobito ako želi da nestanu ljilje pregi i založili i uzdrati nježnu kožu i belo put, umiva se samo sa llijansko-milječnim sapunom (Steckenpferd-Lilienmilchseife).

(Marka koju na palici od Bergman & Co., Ischia 2. E. Komad po 80 para. Dobra se u svim ljekarnama, drogorijama i trgovinama parfumerija.)

GOTOVI KREVETI

iz crvenog platna dobro punjeni, pokrivač ili podnja perjača 180 cm. duga, 116 cm. široka K 10—, K 12—, K 13— i K 18—; 2 metra duga 140 cm. široka K 13—, K 15—, K 18—, i K 21—; jasuci 80 cm. dugi, 58 cm. široki, K 3—, K 350, i K 4—; go cm. dugi, i 70 cm. široki K 450 i 530.

Izrađuju se i po posebnoj mjeri, stručnije na 3 dijela za krevet po K 27—, boje K 33—. — Razrađile franko pouzećem od K 10— napred. Zamjeni i vraćeno pri- znaje ako se poštarna plati.

Benedikt Sachsel, Lobes, br. 933 pošta PILSEN, Česka.

Pozor!

50.000 para cipela.

4 para cipela samo za K 750

Radi obustavljanja više velikih tvorica povjerenjem im je u rasprodaju velika za- lišta cipela ispod tvorničke cene. Ja pro- dajem zato svakoduž 2 para cipela na podvez za gospodinu i 2 para za gospodinu, smjeđe ili crne kože, pak strane sa čvrstom zabitom podplatom, vrlo ukušne najnovijeg oblika. Veličina po broju.

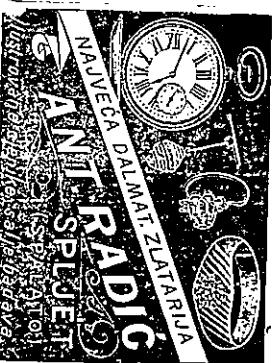
Sva 4 para stoje samo K 750

Razasljem pozvao sam

F. WINDISCH. Izvor cipela

KRAKOV, br. S 20

Promjena dozvoljena, a na zahtjev vrata i novac.

Svoj k svomu!

Novo! Novo!

Svakovrsne

Igračke za djecu

dobivaju se u knjižari

I. Novaka - Pazin.

Svoj k svomu!

OLOVKE

u korist dražbe sv. Cirila i Metoda

dobivaju se u

tiskari **Daginja i drug. u Puli**

ulica Giulia 1,

uz cenu od 2 do 10 para.

Sjetite se družbe Sv. Ćirila i Metoda za Istru!

Bogati izbor

gotovih odiela, ogrtača, paletots za gospodu i djecu.

NOVOST

Konfekcija za gospodje
ngležki zajamčeni nepromočivi ogrtači

Krojačnica I. reda

Ignazio Steiner

GORICA PILA TRST
PIAZZA FORO

POZOR RODOLJUBI!

ZAHTEVAVITE POSVUDA
NAŠE IGRAČE KARTE ::

PRIMORKA

PRODAJU SE U PAZINU U KNJI-
ŽARI IVANA NOVAKA.

ALFA

brzi strojevi na paru za krmu
su najbolji!

Novi popravljeni sustav!

Čvrsta izradba podpunoma iz ko-
vanoga željeza i željezne ploče!

Treba se čuvati od jeftinijih i lošijih par-
tnera iz Hrvatskog željeza!

Dopisuje se slovenski i hrvatski!

Dionička zadružna Alfa Separator, Beč XII 3.

PEKARNA

LJUDEVIT DEKLEVA

fiča Čačića Marčića br. 5 - Padeževica 1. Čakava 14

Prodaja svježeg kruha
tri puta na dan.

Direktna poslužba u domu i u javne lokale.

Prodaja svakovrstnog brašna iz
najboljeg mlinu po dnevnoj cijeni.

Po službi brza i točna.

Obljubljeni koledar

Danica za 1912.

dobiva se u tiskari
Daginja i drug. Pula.

Cijena 40 para.

Austro-Amerikana

38 velika transatlantska parobroda.

Redovita brza služba za putnike i robu između Trsta, Grčke, Italije, Španjolske, Sjeverne i južne Amerike. Odlazak iz Trsta:

I. pruga za putnike Trst-New-York, tičuć: Patras, Palermo, Alžir*
parobrod: Alice . . . . . 9. decembra Almeria*

II. pruga za putnike Trst—Buenos-Aires, tičuć: Split*, Gruž*, parobrod: Francesca . . . . . 14. decembra Almeria, Las-Palmas, Rio de Janeiro, Santos, Monte Video na polazku.

III. pruga za robu na sve strane sveta.

Preuzimlje izlete po sredozemnom moru s velikim parobrodom prekoatlantskih pruga na dvostruki vijak.

Služba se čini s novim i brzim parobrodima providjenim sa svim komfortom i brzojavom bez žica.

Za upute obratili se na glavnog zastupnika za srednju Istru I. Novak u Pazinu i na ravnateljstvo u Trstu, via Molino Piccolo 2, II. (brzjavci: Novak — Pazin, Cosulich — Trst).

* uvjelno.

Jeftino perje za postelje!

1 kg sivo, dobro očišćeno 2 K; bijelo 2-4 K; prva vrst
polusvježa 2-3 K; bijelo 4 K; bijelo, prihuljasto 5-10 K;
1 kg najfinije, kao snieg bijelo, očišćeno 6-10 K, 8 K;
1 kg prihuljice, siva 6 K, 7 K; bijelo 10 K; najfinije
prste puhuljice 12 K.

Kod narudžbe od 5 kruna franko.

Gotovi kreveti

iz gustog crvenog, plavog, bijelog ili žutog nankinga,
1 pokrovac, 180 cm dug, 116 cm širok, sa 2 jastukom,
svaki 80 cm dug, 28 cm širok, napunjeno s novim,
sivim, vrlo trajnim, prihuljastim perjem 16 K; polu-puhuljice 20 K, pa-
vimi, pojedini pokrivači po 10, 12, 14 i 16 K; jastuci po 3, 3-5 i 4 K, --
huljice 24 K; pojedini pokrivači po 10, 12, 14 i 16 K; jastuci po 3, 3-5 i 4 K.
Razražile se pouzećem početkom od 12 K franka. Roba se zamjenjuje ili užinje natrag
franko; ako se ne dopade vrata se novac. — Clientel badava 1 franko.

S. BENISCH, Dešenice, 762, Šumava

A. THIERRY-a balsam

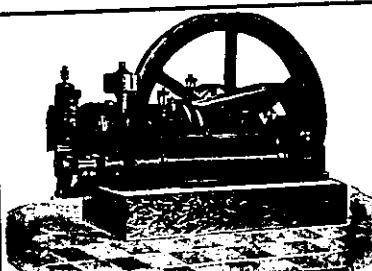
Jedino pravi su zelenom duvnom leću zaštitna mazica. Zaštitom zaštiteni.

Skoko patvaranje, oponašanje i preprodaja drugih balzama sa zavarivanjem
jučom markom progno se kažešno po svdu i strogo kazni. — Djeleju
sigurno, ljevkovo kod svih bolesti organa disala, kralja, izbacivanja, pro-
muklosti, kataru grla, prsoljole, bolesti pluća, specijalno kod influenze,
bolesti želudca, upale jetare i sluzene, pomazivanja stolice, zubobolje
i ustrbi bolesti, trčanja zglobova, opeklina, kožnih bolesti itd. 12/2 ili 6/1
ili 1 vel. posušna bočica K 5-60

Thierry-eva centifolijska mast

segurna i stalna ljevkovito djelovanje kod rana, otoplina, ozlada, upala, alesca od-tranjajuće sva strana lješte,
koja su došla u tijelo po če-to preduvremene operacije, kon-
su sa bolima sklopčići, ljevkova kod još tako starih rana
2 posude stoje K 3-60.

Izvor: Ljekarna „A. Angulo Čevard“ A. THIERRY-a PREPARATOR,
Hrvatska. — Dobiva se u svim većim ljekarnama.
Na veliko u ljekarni, drogerijama.

NAJBOLJI NAMJESTAJI SNAGE

kao motore na plin (gas), benzin, festu, kameni ulje za obrtne, poljoprivredne i električne namještaje snage, dalje namje-
štaje na mršavi plin proizvodja:

DRAJDŽANSKA TVORNICA MOTORA

na plin d. d.

(A. G. Dressler Gasmotorenfabrik Torgau
MORITZ HILLE, DRESDEN)

najveća specijalna tvornica Evrope

Glavno i isključivo zastupstvo, kamo sve upite upravljati valja:

Tehnički poslovnicu:

EMANUEL KRAUS,

TRST, Via San Nicolo 2/b.

Dobiva u se potpune opreme za obrtne i industrijske poduzeća

Cijenik n. zahtjev bezplatno i bez poštarine.

Dopisivanje: hrvatski, slovenski, talijanski i njemački.

THOMASOV BRAŠNO

Pošto se u zadnje vrijeme često nude na prodaju troske
nikakve vrednosti za Thomasovo brašno, kod kupov-
nine treba paziti na brašno od Thomasove troske, na
olovo i napis na vreći.

THOMASOV BRAŠNO,

marka Zvezda,

prodaje se uz jamstvo od naših zastupnika

HERMAN TURECK & CO. — TRST, via Sanità br. 8.

Ponude sa izvornim cienama dobiju se odmah na zahtjev.

DRUŠTVO PROIZVODNJA THOMASOVIH FOSFATA.

L. STEFFANUTTI - PULA

Skladište pokućstva, zrcala, slika itd.

Nemogući u ovo kratko vrijeme rasprodati svu zalihu pokućstva, prenesli
smo naše skladište pokućstva, zrcala, slika itd. u VIA KANDLER br. 26.
Javljajući to vrlo pošt. občinstvu zahtjavajući na susretljivosti i podršku
kroz 44 godine, te se preporučamo i nadalje naklonosti i dosadanjoj
susretljivosti občestavajući poslužiti post. občinstvo u gradu i pokrajini sa
svom točnošću dobrom i solidnom robom te unijerenim cienama.

TVRDKA L. STEFFANUTTI.

Austro-hrvatsko parobrodarsko društvo na dionice u Puntu.

Ravnateljstvo u Puntu.
Vlastito odpravništvo na Rici, Riva Cri-
stoforo Colombo.

Plovitbeni red

vrijedi od 1. novembra 1911. do oponiza.

Pruga: Punat-Rijeka.

Svaki dan	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	Svaki dan	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	Svaki Nedjelju
prije podne			po podne				po podne	
5.45	odl.	VUNAT	dol.	4.50	7.20	VRICKA	dol.	8.35
6.—	dol.	Krk	odl.	4.35		Opatija	dol.	8.—
6.10	odl.		odl.	4.25	7.55		dol.	7.50
7.—	dol.	Glavotok	odl.	3.40	8.05		dol.	7.35
7.05	odl.		odl.	3.35	8.20	Lovran	dol.	7.25
7.35	odl.	Malinska	odl.	3.05	8.30		dol.	—
7.45	odl.		odl.	2.65	1.—	LOŠINJVELI	dol.	—
8.30	dol.	Omišalj	odl.	2.10	1.30		dol.	—
8.85	dol.		odl.	2.—	3.15	Rab	dol.	3.45
9.30	dol.	RJEKA	odl.	12.55			dol.	
						Uvjelno pristajanje u Malomlošinju luka sv. Martin.		

Uvjelno pristajanje u Mljetima i Torkolama.

Brza pruga: Rijeka-Opatija-Lovran-Lošinjveli i Rab

Pruga: Baška-Punat-Rijeka.

Svaki Utork. i Četvrt. Nedjelju	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	Svaki Nedjelju	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	Svaki Četvrt.
prije podne			po podne				po podne	
4.30	odl.	BAŠKA	dol.	8.10	dol.	VRICKA	dol.	7.20
5.40	dol.	PUNAT	odl.	5.—	dol.	Opatija	dol.	6.45
5.15	odl.		odl.	4.50	8.35	Lovran	dol.	6.20
9.30	dol.	RJEKA	odl.	12.55	dol.	1.—	dol.	6.10
					dol.	Rab	dol.	2.30

Uvjelno pristajanje u Staroj Baški.

Pruga: Rijeka-Nerezine.

Petak Utork.	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	Srijeda Subota
prije podne			po podne	
6.35	odl.	VRIJEKA	dol.	5.—
7.10	dol.	Opatija	odl.	4.25
7.20	odl.	Bell	dol.	4.15
8.40	dol.		odl.	2.55
8.50	odl.	Merag	dol.	2.45
9.40	odl.		odl.	1.55
9.50	odl.	Krk	dol.	1.45
10.20	dol.		odl.	1.15
10.30	dol.		odl.	1.25
po podne				
12.20	dol.	Balkanova	odl.	11.25
2.20	dol.	Rab	dol.	11.15
2.49	dol.		odl.	9.25
8.05	dol.	Lan	odl.	9.15
3.10	dol.		odl.	8.50
4.20	dol.	Veli Lošinj	dol.	8.40
4.30	dol.		odl.	7.15
4.40	dol.	Mali Lošinj*)	dol.	7.05
4.50	dol.		odl.	6.55
5.40	dol.	NEREZINE	odl.	6.45
				6.—

* Luka Sv. Martina.

Uvjelno pristajanje u Postu i Laparu.